

Oslo kommune
Bydel Alna
Bydelsadministrasjonen

Protokoll 3/14

Møte: Miljø- og byutviklingskomiteen
Møtested: Bydelsadm., Trygve Lies plass 1, inngang C
Møtetid: Tirsdag 20. mai 2014 kl. 17.00
Sekretariat: 95821892

Møteleder: Grete Horntvedt

Tilstede: Grete Horntvedt (H), nestleder
Hans Amberg (A)
Helga Storvik Pedersen (A)
Nadeem Akhtar (A)
Vidar Noreng (A)
Christer Gulbrandsen (SV)
Tor-Arthur Iversen (FrP)

Forfall: Knut Røli (A), leder
Thore-Jan Øvsthun (FrP)

Som vara møtte: Vidar Noreng (A)
Tor-Arthur Iversen (FrP)

I tillegg møtte: Kjell Veivåg (V), observatør

Møtesekretær: Antti-Jussi Andresen

Åpen halvtime

Det var ingen saker til åpen halvtime.

Godkjenning av innkalling

Innkallingen ble godkjent.

Godkjenning av sakskart

Sakskartet ble godkjent med følgende tilleggssak:
Sak 16/14 Delegert fullmakt

samt følgende referatsak:

- Referatsak 41/14 Svar på anmodning om tillatelse til rydding og opparbeidelse av Haugerudparken

Godkjenning av protokoll fra møte 25. mars 2014

Protokollen ble godkjent.

Følgende dokumenter ble delt ut:

- Saksframlegg sak 14/14 Ønske om presisering av navnevedtak for Kaiekroken.
- Saksframlegg sak 15/14 Veiledende plan for offentlig rom på Bryn – høring.
- Svar på anmodning om tillatelse til rydding og opparbeidelse av Haugerudparken. Brev av 07.05.2014 fra Advokatfirmaet Haavind AS.

Saker behandlet under møte

Sak 13 /14 Kommuneplan "Oslo mot 2030 - smart, trygg og grønn"	1
Sak 14 /14 Ønske om presisering av navnevedtak for Kaiekroken.....	14
Sak 15 /14 Veiledende plan for offentlig rom på Bryn - høring	14
Sak 16 /14 Delegert fullmakt	19
Referatsaker.....	20

Sak 13 /14 Kommuneplan "Oslo mot 2030 - smart, trygg og grønn"

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Bydel Alna viser til offentlig ettersyn av forslag til ny kommuneplan, "Oslo mot 2030 - Smart, Trygg og Grønn". Bydelen har følgende merknader til planforslaget:

GENERELLE MERKNADER

- A. Oslo forventer en stor befolkningsvekst i årene frem mot 2030. Utgangspunktet for kommuneplanen er at veksten skal brukes aktivt for å videreutvikle og skape nye kvaliteter. Bydelen mener dette er en strategi som tjener byen, dersom mål og satsinger i forslaget til ny kommuneplan, med visse forbehold, følges opp. Bydelen forutsetter at veksten kommer hele befolkningen til gode og bidrar til levekårsutjevning i byen.
- B. Kommuneplanen viser at det innenfor Oslos grenser er nok plass til å håndtere veksten frem mot 2030 (det er tilstrekkelig med areal til boliger, infrastruktur og næringsutvikling). Bydelen forutsetter at Marka bevares som en særlig verdifull grønn, rekreativ arealressurs.
- C. Bydelen påpeker at det er knyttet betydelig usikkerhet til befolkningsframskrivninger. Hendelser i Norge og verden for øvrig kan endre forutsetningene for befolkningsutviklingen. Bydelen er derfor enig i at dette understreker viktigheten av en viss grad av fleksibilitet i planleggingen, og at byens sterke vekst krever prioriteringer og nytenkning om gjennomføring av en rekke kommunale oppgaver.
- D. Bydelen er bekymret for de økonomiske konsekvensene av befolkningsveksten. Agenda Kaupang konkluderer i sin rapport (Agenda Kaupang 01.10.2012: Økonomiske konsekvenser av befolkningsvekst) at det eneste tiltaket som sikrer god økonomi for byen på lang sikt er å redusere netto utgiftsnivå. Det betyr mindre til drift av kommunale tjenester og nødvendig vedlikehold av infrastruktur. Befolkningsveksten er så stor at de samlede driftsutgiftene fortsatt vil vokse selv om utgiftene per innbygger reduseres.
- E. Arealdelen er den første juridisk bindende arealdel for hele Oslo. Bydelen mener foreliggende forslag til arealdel er som et arealpolitisk styringsverktøy, et godt utgangspunkt for å kunne nå mål og føringer i samfunnsdelen og byutviklingsstrategien.
- F. Bydelen støtter valgt byutviklingsstrategi som baserer seg på prinsippet «innenfra og ut», der veksten brukes til å utvide den tette byen i vest, nord og øst, samtidig som potensialet skal utnyttes ved generell, løpende forettingen i indre og ytre by. Bydelen vektlegger at «innenfra og ut» utløser mindre investeringsbehov enn «desentralisert utbygging» og er mer robust samfunns- og kommunaløkonomisk. Det pekes dog på at «desentralisert utbygging» muliggjør større variasjon i utbyggingen og fordeler innsatsen ytterligere utover hele byen. Bydelen konstaterer også at anbefalt arealbruk gir den største veksten i biltrafikk i Oslo nordøst som kan medføre økte støy- og luftforurensingsbelastninger for befolkningen i denne delen av byen.

Bydelen har i merknader til samfunnsdelen noen kommentarer til ovennevnte. Bydelen forventer positiv utvikling også i egen bydel i planperioden. Bydelen understreker betydningen av at vi får en jevn fordeling av vekstgoder i hele byen. Levekårsutsatte byområder må rustes opp og styrkes.

- G. Oslo er i noen grad kjennetegnet av bostedssegregasjon, at ulike sosioøkonomiske grupper fordeler seg ulikt over ulike deler av byen. Det er i seg selv nødvendigvis ikke negativt, men er en utfordring for bydelene. Bydelen viser til NIBR-rapport 2012:11 *Byplangrep og bostedssegregasjon* som peker på at tyngdepunkt i form av en utvidelse av indre by gjennom bygging av Hovinbyen vil sannsynligvis bidra til å opprettholde en viss prisforskjell og dermed bostedssegregasjon mellom indre by den ene siden og ytre by øst og ytre by sør på den andre siden. Rapporten peker også på at forskning viser at det er viktig å legge vekt på urbane kvaliteter når det skal fortettes i byrom eller utvikles boliger i transformasjonsområder. Lokalisering av varierte funksjoner i et område (for eksempel boliger, arbeidsplasser, forretninger, skole, barnehage, idrettsanlegg, park, mv.) vil danne potensielle møteplasser og overlappingspunkter som støtter opp om sosial og kulturell utveksling. Fysiske, åpne akser som kommuniserer ut mot andre nabolag, mot servicefunksjoner, mv. er viktig for å knytte sammen de ulike boområdene, ikke bare fysisk men også sosialt. Det er viktig at kommuneplanen sikrer slike kvaliteter i byutviklingen.
- H. Bydelen viser til positive erfaringer med Groruddalssatsingen og områdeløft, som har bidratt til å løfte områder i Groruddalen, uten at de store infrastrukturiltakene er blitt gjennomført. Områdesatsing bør videreføres selv om Groruddalssatsingen som sådan avsluttes.
- I. Bydelen bemerker at for å sikre variert bebyggelse og styrke Groruddalen som attraktivt boområde, må det legges til rette for bygging av flere småhusområder samtidig som det tillates høyere utnyttelse med attraktive leiligheter i tilknytning til kollektivknutepunktene.
- J. Det må fortettes med kvalitet, og miljøbelastningene må reduseres for å opprettholde/skape gode boområder. Groruddalen har behov for unike attraksjoner og institusjoner som kan heve dalens anseelse og attraktivitet.
- K. Bydelen har i forbindelse med det regionale plansamarbeidet understreket at hele regionen (hovedstadsområdet) må ses samlet for å møte utfordringene som følger av forventet økning i befolkning og vekst i arbeidsplasser i regionen. Veksten må fordeles, arealutnyttelsen i alle kommunene må effektiviseres og utbyggingsprinsipper må vurderes i sammenheng på tvers av kommunene. Kommuneplanen understreker tilsvarende at mange utfordringer og muligheter som tas opp i kommuneplanen må løses gjennom en regional utvikling og krever et tett samarbeid med kommunene i regionen.
- Bydelen forutsetter en slik koordinert regional utvikling. Det er uheldig dersom det blir en konkurranse mellom kommune om å tilrettelegge for vekst som resulterer i en uønsket utvikling med spredt bebyggelse uten god kollektivdekning.
- L. Bydelen er enig i at fremover (mot 2050) blir det enda viktigere å avklare den regionale fordelingen av veksten. Med knapphet på arealer i Oslo, vil disse områdene kunne ta en økende andel av fremtidig vekst etter 2030. Det bør legges til rette for bedre utnyttelse av f.eks. Fornebu.
- M. Det forutsettes at plansamarbeidet for Oslo og Akershus skal lede til en felles forståelse for hvordan veksten best skal håndteres. Bydelen støtter at det bør legges betydelig vekt på at baneforlengelser og knutepunktutvikling i Oslo integreres i utviklingen av de tre korridorene som leder ut av Oslo til sammenhengende bystrukturer, vil være et sentralt grep for å håndtere ytterligere vekst, eksempelvis T-baneforlengelse fra Ahus til Lillestrøm. Utvikling av Furuset sentrum er i tråd med dette og bør prioriteres fra

kommunes side, jf. reguleringsplanarbeidet for bærekraftig byutvikling på Furuset – områderegulering for klimaeffektiv byutvikling på Furuset.

- N. Bydelen peker også på at omgjøring fra vei- til gatestrukturer og tunnel- og lokkløsninger, vil kunne realisere utbyggingspotensial flere steder i byen. F. eks. tunnel/løkk over E6 ved Furuset.
- O. Bydelen har forventninger til at staten bidrar til at regionen kan møte utfordringene knyttet til veksten, spesielt i forhold til nødvendig kollektivutbygging. Oppgaven er for stor for kommunene alene.

MERKNADER TIL SAMFUNNSDELEN – SMART, TRYGG OG GRØNN

Som det fremgår av planforslaget og underlagsdokumenter innebærer vekst en rekke problemer, men også mange muligheter. Planens tre satsingsområder, Smart, Trygg og Grønn, er kommunens svar på disse fremtidige utfordringene. Under hvert satsingsområde er det valgt tre mål som uttrykker dimensjonene som skal gis høyest prioritet, og under hvert mål er det prioriterte politiske satsinger som skal iverksettes for å nå målene.

Bydelen synes målene er dekkende, satsingene er forståelige ut fra målsetting og forutsettes fulgt opp med konkrete tiltak. Bydelen har følgende kommentarer til mål og satsinger.

SMART

Mål 1 Landets kunnskapshovedstad

Kommuneplanen legger stor vekt på Osloskolen og ambisjonsnivået er høyt, målsettingen er at Osloskolen skal være blant Europas beste (satsing 1). Oslo har her en særskilt utfordring i at andelen elever med et annet morsmål enn norsk er høyt. Bydelen vil også peke på pågående diskusjon om skjevfordeling av ressurser til spesialundervisning (satsing 2).

Bydelen er enig i at å redusere frafallet fra videregående skole, er et av de viktigste målene for byen. Det er urovekkende at ca. 25 prosent av elevene i Osloskolen ikke fullfører videregående opplæring innen 5 år etter oppstart. Bydelen merker seg også at forskning viser at Osloskolen ser ut til å utjevne sosiale forskjeller i noe større grad enn resten av landet, men sosial bakgrunn er likevel avgjørende for elevenes skoleprestasjoner.

Mål 2 En attraktiv by nasjonalt og internasjonalt

Det fremgår at Oslo vil ha et stort behov for å tiltrekke høyt kvalifisert arbeidskraft i årene fremover til regionens næringsliv, kunnskapsinstitusjoner og offentlig forvaltning. Oslo skal ha utdannings- og forskningsinstitusjoner på høyt internasjonalt nivå. Kunnskapsarbeidere og talenter skal tiltrekkes fra hele verden (satsing 1). Gjennom byutviklingsgrep skal det tilrettelegges for bymessige kvaliteter som gir økt attraktivitet og tiltrekningskraft på kunnskapsarbeidere (satsing 2).

Bydelen forstår dette, men Oslo er ikke og skal ikke være en by bare for kunnskapsarbeidere og talenter fra hele verden. Gruppen «høyt kvalifisert arbeidskraft» bør ikke få en særstilling. Det er mulig kommuneplanen her utilsiktet er utydelig, men Oslo skal være attraktiv for alle, og det må gjelde hele byen. Dette innebærer også utjevning av levekår. Satsingen må bidra til å løfte hele byen. Det må ikke bli slik at man på veien ytterligere forsterker forskjeller mellom områder i byen. I denne sammenheng er det viktig å etablere bl.a. kunnskapsinstitusjoner og kunnskapsbasert næring også i Groruddalen.

Bydelen tillegger at oppmerksomhet likeledes må rettes mot andre næringer og annen arbeidskraft som er nødvendig for byen.

Oslo skal være en internasjonalt ledende kulturby. Bydelen er enig. Her må Oslo være innovativ, og bydelen forventer at dette innebærer at også lokalt kulturliv gis gode vekstvilkår.

Mål 3 Fremtidens oppgaver skal løses smartere

I en hurtig voksende kommune settes kommunens tjenestetilbud og økonomi under press. Kommuneplanens svar er at byen må løse oppgavene på en smartere og mer effektiv måte, og det tydeliggjøres at dette krever stor omstillingsevne og gjennomføringskraft til å ta i bruk ny kunnskap og teknologi (satsing 1 og 4).

Bydelen er enig i at Oslo kommune må være i stand til å tenke nytt, være en lærende organisasjon og implementere nye arbeidsmåter og løsninger innenfor sentrale områder. Krav til effektivitet og omstilling må imidlertid ikke gå ut over kvaliteten i tjenestene, jf. nedenforstående mål og satsinger.

Videre at det er viktig at aktuelle aktører involveres tidlig i all planlegging for å få eierskap til plan og prosess, slik at gjennomføringskraft sikres. Bydelen understreker at lokal medvirkning er avgjørende i alle planprosesser. Bydelen kan vise til gode erfaringer fra Groruddalssatsingen og områderettet arbeid (jf. mål 3 under Trygg).

TRYGG

I høringsuttalelse til utkast til planstrategi og planprogram påpekte bydelen at kriminalitetsforebygging må ha en sentral plass i planarbeidet. Dette er ivaretatt i forslaget til ny kommuneplan, der trygghet er et satsingsområde, både at befolkningen skal være trygge på at de får gode kommunale tjenester ved behov, og at de kan bevege seg fritt i byen uten å føle frykt for å bli utsatt for kriminelle handlinger.

Bydelen har tidligere poengtert at det er avgjørende at kommuneplanen har strategier som bidrar til levekårsutjevning og likhet for alle i byen for å motvirke klasseforskjeller eller "Den delte byen", og gi alle like gode bo- og oppvekstforhold og tjenestetilbud. Bydelen er tilfreds med at dette langt på vei er ivaretatt.

Mål 1 Trygg, åpen og tilgjengelig by

Det skal oppleves trygt å ferdes i det offentlige rom dag og natt (satsing 1). Kommuneplanen presiserer at «God belysning i det offentlige rom bidrar til å skape trygghet. Et viktig virkemiddel er gjennomføring av belyningsplanen i sentrale områder av Oslo.»

Bydelen mener dette like mye gjelder ytre by og Bydel Alna. Bydelen har tidligere etterlyst belysning langs enkelte turveier, herunder i Alnaparken. Bydelen nevner trygghetsvandring som er et nyttig verktøy for å kartlegge hvor det er utrykt og hvor det trengs vedlikehold.

Oslos innbyggere skal ha tilgang på attraktive, varierte og brukervennlige byrom (satsing 4). Kommuneplanen viser til at «Befolkningsvekst medfører økt bruk av byrommet og behovet for skjøtsel og vedlikehold øker. Særlig i de sentrumsnære områder er det behov for forsterket innsats på renhold.» Igjen vil bydelen understreke at Groruddalen også er en del av Oslo. Slitasjen er nok større i sentrum, men det er et stort behov for skjøtsel og vedlikehold i ytre by også, og det er ønsket om større tilgang på attraktive, varierte og brukervennlige byrom (møteplasser lokalt). Oslo kommune må sette av tilstrekkelig med ressurser til dette.

Bydelen konstaterer at universell utforming er sikret på overordnet nivå (jf. bestemmelse § 6.1 *Universell utforming*) og Oslo kommunes oppfølging av universell utforming ivaretas for øvrig av kommunens strategiske plan for universell utforming.

Mål 2 Trygghet for å få kommunale tjenester med kvalitet

Kommunen skal være ledende på Folkehelsearbeid (satsing 4). Arealdelens konsekvensutredning kap. 16.2.6 *Folkehelse, universell utforming, barn og unge* peker på at det til dels er store forskjeller i helse og levekår mellom de ulike bydelene og innenfor den enkelte bydel. Kommuneplanen kan gjennom krav til de fysiske omgivelsene ha konsekvenser for befolkningens helse.

Det er viktig at areal- og transportplanleggingen bidrar til å fremme befolkningens helse, spesielt ved å redusere lokal luftforurensning og støy, bidra til økt fysisk aktivitet og til å skape og opprettholde gode nærmiljøer med mulighet for aktivitet og rekreasjon, jf. kap. 13 *Sikring av kvalitet i byutviklingen*.

Mål 3 Alle skal ha muligheter for et godt og aktivt liv

Oslo kommune skal bidra til sosial mobilitet og reduksjon av dårlige levekår (satsing 2). I følge SSB vil en stor andel av veksten i befolkningen mot 2030 komme som følge av innvandring fra andre land. Det påpekes at Statistisk sett har innvandrerbefolkningen en større andel med en vanskelig levekårssituasjon enn den øvrige befolkning. Særlig utsatt er den del av befolkningen som har flyktningbakgrunn og innvandrere med kort botid i Norge. Det er store sosiale forskjeller på tvers av byen. Bydelen er derfor enig i at befolkningsutviklingen dermed stiller krav om en større balanse i byens vekst og utvikling for å unngå fremveksten av en segregert by hvor bosted får betydning for hvilke muligheter man har for å lykkes i livet.

Bydel Alna har en stor innvandrerbefolkning og bydelen påpeker behovet for ressurser til å følge opp kommuneplanens intensjon.

Alle barn skal sikres gode oppvekstvilkår, omsorg og muligheter for fysisk utfoldelse (satsing 4). Konsekvensutredningen viser at konsekvenser for barn og unge vil i utgangspunktet være de samme som for voksne, men barn og unge er mer sårbare/utsatte enn voksne når det gjelder for eksempel luftforurensning, støy og trafikale forhold. Trafikkvekst og økning i støy- og luftforurensningsutsatte områder vil derfor potensielt kunne ha større negativ betydning for barn og unge enn voksne. Dette må vektlegges, og bydelen understreker viktigheten av kommuneplanens bestemmelser for utviklingsområder i ytre by som setter krav om at det settes av nødvendig areal til sosial infrastruktur som skoler og barnehager, grønstruktur og idrettshaller/-anlegg.

Innbyggere i alle aldre skal kunne delta i byens utvikling (satsing 5). Kommuneplanen viser til at byens lokalmiljøer og bydelene er viktige arenaer for lokaldemokrati og deltakelse. Bydelen er enig i dette. Gode medvirkningsprosesser styrker kunnskaps- og beslutningsgrunnlaget, reduserer konflikter, gir forankring samt vitaliserer lokaldemokratiet. Det er viktig at byens innbyggere deltar i prosesser hvor byens utvikling bestemmes, blant annet gjennom høringsprosesser, folkemøter, workshops, sosiale medier og web-løsninger. Bydelen har gode erfaringer med områdesatsingene i bydelen der lokal medvirkning har ligget til grunn som et viktig premiss for arbeidet.

GRØNN

Sterk befolkningsvekst medfører økte klimagassutslipp og lokale miljøbelastninger. Oslo møter utfordringene frem mot 2030 med en ambisjon om å være en verdensledende miljøby.

Oslos klimagassutslipp skal reduseres med 50 prosent innen 2030 i forhold til 1991-nivå ved å tilrettelegge for miljøvennlig person- og godstransport, mer effektiv ressursutnyttelse og utvikling av klimanøytrale byområder. Byutviklingen skal støtte opp om klimamålene gjennom banebasert fortetting etter «innenfra og ut» prinsippet. Marka skal bevares og byens blågrønne struktur skal styrkes.

Bydelen slutter seg til foreslåtte mål og satsinger som bygger opp under Oslo som miljøby. Resultatet av satsingen vil avhenge av viljen til å prioritere miljøhensyn og evnen til å gjennomføre miljøtiltak, men også at det finnes gode styringsverktøy. Etter bydelens oppfatning er foreliggende forslag til bindende arealplanen med plankart, temakart, bestemmelser, retningslinjer og forutsigbarhetsvedtak i utgangspunktet et velegnet styringsverktøy som støtter opp om samfunnsdelens og byutviklingsstrategiens mål og føringer.

Bydelen presiserer at kommuneplanen også må ivareta lokale utfordringer.

Mål 1 Internasjonalt ledende miljøby

Klimanøytral persontransport og mer miljøvennlig godstransport skal prioriteres (satsing 4). Bydelen understreker viktigheten av at tilrettelegging for sykling/utbyggingen av sykkelveier prioriteres i kommende budsjetter, slik at hovedsykkelveinettet raskt kan ferdigstilles. Videre må det sikres god sykkeladkomst fra boligområdene til sykkelveinettet, og trafiksikkerhet må prioriteres. Bydelen har etterlyst større innsats mot kjøring på gangveier.

Befolkningsveksten vil kreve mer varetransport. Økt transport medfører mer tungtrafikk på veiene og økte klimautslipp, og desto viktigere blir det at mer gods overføres fra vei til bane. Samtidig er Alnabruterminalen, som er et viktig nav i jernbanenettet, på mange måter en belastning for Groruddalen. Bydelen har ment at ulempene bør avbøtes og forventer at tiltak som etablering av gang- og sykkelveier, gjennomføres som forutsatt i reguleringsplanen for terminalområdet og gjenåpning av Alna.

Mål 2 Styrke Oslos blågrønne preg

Oslos biologiske mangfold skal forvaltes på en bærekraftig måte og kulturlandskap og kulturminner skal sikres for ettertiden (satsing 1). Bydelen viser til Akergårdene som viktige kulturminner og møteplasser som må ivaretas. Ikke minst er besøksgårdene med dyr en vesentlig kvalitet i bymiljøet. Det er synd at det meste av kulturlandskapet/landbruksarealene som hørte til gårdene er nedbygd. Beite- og produksjonsarealer for er mangelvare for gårdene som fortsatt har dyrehold. Resterende arealer må sikres for fremtiden.

Oslo skal verne om Marka (satsing 2). Bydelen har støttet vern av Marka, men bydelen er samtidig åpen for varsom tilrettelegging for bruk av Markas randsone til idrett og friluftslivsaktiviteter.

Byens blågrønne struktur skal videreutvikles (satsing 3) og det skal være god tilgang til grøntområder og anlegg for idrett, rekreasjon og fysisk aktivitet (satsing 4). Bydelen fremhever at bevaring og styrking av det blågrønne preget i byggesonen er en viktig premiss i byutviklingen. I en framtidrettet bærekraftig byutvikling, som innebærer en mer intensiv arealbruk (fortetting) med krav til arealer for uteopphold og sosial infrastruktur, er ivaretagelse/etablering av grønnstruktur en forutsetning. Eksisterende grønnstrukturer er således en svært viktig ressurs i fremtidig byutvikling, og der grønnstruktur mangler, må den etableres. Grønnstrukturen bør være sammenhengende.

Kommuneplanen presiserer at det arbeides for å sikre og videreutvikle strategisk viktige grøntområder med betydning i en større sammenheng, som manglende lenker i turveinettet, områder med viktige naturverdier samt byggefrie belter langs vassdrag. I tillegg skal nye grøntområder ivaretas i forbindelse med større utbyggingsprosjekt. Det skal arbeides med å utvikle sammenhengende turveier langs elvene og sjøfronten. Dette er svært positivt, men bydelen har erfart at det tar lang tid å gjennomføre planer og prosjekter, og det er ofte knyttet usikkerhet til gjennomføringen. Arbeidet med turveiene må prioriteres. I tillegg er det en utfordring at økt bruk av parker og friområder stiller større krav til skjøtsel og vedlikehold.

Innbyggerne skal sikres luft og vann av god kvalitet og stille områder (satsing 5).

Kommuneplanen viser til at støy er det miljøproblemet som berører flest mennesker i Oslo. Bydel Alna er særlig utsatt for støy fra E6 og gjeldende krav til luftkvalitet er ikke blitt overholdt. Det er her en stor utfordring å få redusert støybelastningen når trafikken forventes å øke.

Mål 3 Vekst gjennom kompakt byutvikling og banebasert fortetting

Det er gledelig at byen totalt sett i det siste tiåret har hatt klart lavere vekst i veitrafikken enn både Akershus og landsgjennomsnittet, mens kollektivtransporten har kunnet vise til en betydelig økt markedsandel. Kompakt byutvikling og banebasert fortetting skal sikre at den positive trenden fortsetter.

Fortettingen skal primært skje i en rekkefølge innenfra og utover langs banenettet (satsing 1). Oslo kommune vil kanalisere en stor del av veksten til indre by og dens randsoner, der kollektivtilbudet er best. Det vil gi nye områder med økt tetthet, økt tilbud av kultur, handel, tjenester og mer attraktive by- og gaterom. Nærhet til jobb og fritidsaktiviteter gjør det mulig for flere å gå, sykle eller bruke kollektivtransport når de reiser, samtidig som det gjør byen mer attraktiv å bo i. Byutvikling i ytre by kanaliseres langs banenettet for å sikre bærekraftige transportformer. For å oppnå dette vil kommunen prioritere offentlig innsats i form av planarbeid og investeringer i en «innenfra og ut»-rekkefølge. Kommunen viderefører sin knutepunktsbaserte byutviklingsstrategi hvor areal- og transportplanlegging ses i sammenheng og har henblikk på regionale utviklingsstrategier.

Bydelen forstår at dette er en hensiktsmessig strategi ut fra økonomiske hensyn og gjennomførbarhet. Ulempen ved en slik strategi er at ressursene allokteres til enkelte deler av byen, til indre by og dens randsoner. Byutviklingen i ytre områder settes på vent, godene fordeles ulikt og forskjellene mellom ulike deler av byen vil kunne øke. Sentrumsnære områder blir enda mer attraktive og ytre by blir tilsvarende mindre attraktive. Riktig nok er målsettingen at knutepunktsbasert utvikling langs banenettet videreføres, og Groruddalen nyter godt av Groruddalssatsingen, men de store grepene har uteblitt (kommer først senere).

Utbygging av banenettet skal sikre nødvendig kapasitet og fremkommelighet og utløse potensial for ny og fremtidsrettet bolig- og næringsutvikling (satsing 2). Bydelen mener det er riktig å vurdere effekten i et byutviklingsperspektiv i prioriteringen mellom nye banetiltak. Oslo kommune vil prioritere tiltak som bidrar til vesentlig byutvikling i form av økt bolig- og/eller næringsutviklingspotensial, økt fremkommelighet og økt kapasitet. Bydelen understreker viktigheten av at ulike tiltaks regionale effekter skal tas med i vurderingene og tiltak med gode regionale effekter prioriteres. Dette taler for bl.a. at T-banen forlenges til Ahus og videre til Lillestrøm.

Veksten i persontransport skal tas med kollektivtrafikk, sykling og gange (satsing 3).

Oslopakke 3, som finansierer samferdselsinvesteringer og drift av kollektivtransporten i Oslo og Akershus frem til 2032 er viktigste finansieringskilde. Bydelen konstaterer at det på langt

nær er satt av tilstrekkelig med midler til gjennomføring av ønskede tiltak. Det oppstår (politisk) konkurranse mellom tiltakene, som kan resultere i en skjev og uhensiktsmessig fordeling av midlene.

Boligbyggingen må holde tritt med befolkningsveksten og i alle nye boligområder skal variasjon og kvalitet vektlegges (satsing 4). Kommuneplan påpeker at hvis den økte fortettingen skal gi en gevinst for lokalmiljøene, må den kombineres med funksjonsblanding og opplevelsesmessig variasjon. Bydelen er enig i dette. Dette er særlig viktig ved fortetting der utfordringene er store i forhold til eksisterende bomiljø når det skal bygges med høy tetthet. Det er viktig at fortettingen bidrar med noe positivt i lokalmiljøene og skaper nye lokale kvaliteter.

BYUTVIKLINGSSTRATEGI

Vurderingshensyn

Tabell 3.1 viser sammenheng mellom vurderingshensyn og overordnede visjoner og mål i samfunnsdelen for øvrig. Fra vurderingshensyn utledes både generelle føringer for all byutvikling og spesifikke føringer for valg av byplangrep, utviklingsretning og tyngdepunkt. Bydelen synes dette oversiktlig oppsummerer bakgrunnen og hensikten med byutviklingsstrategien.

Av tabellen fremgår at alle vurderingshensyn med noen unntak i utgangspunktet støtter opp om byutvikling i Groruddalen. I Groruddalen, som andre steder, avhenger realisering av arealpotensial av ny infrastruktur som betinger større grad av offentlig innsats. Dette krever en rekkefølgeprioritering av områder med behov for ny infrastruktur. Bydelen forstår at kommuneplanen således prioriterer områder med ledig kapasitet på banegående kollektivtransport, områder tilknyttet vedtatte infrastrukturtiltak og områder med høyt arealpotensial ifht. infrastrukturinvesteringer. Gjennomføring og risiko ifht. kommunaløkonomi er også viktige vurderingshensyn. Her prioriteres områder med pågående utvikling og områder hvor tiltenkt utvikling er uproblematisk.

Byutviklingsstrategi

På bakgrunn av ovennevnte er det valgt en byutviklingsstrategi som baserer seg på prinsippet «innenfra og ut», der veksten brukes til å utvide den tette byen i vest, nord og øst. Dette i motsetning til «desentralisert utbygging» som sprer utbygging på større områder, med en lavere tetthet i indre by og dens randsoner.

I tillegg utnyttes potensialet ved generell, løpende fortettingen i indre og ytre by. Bydelen understreker betydningen av slik fordeling av veksten, som vil kunne bidra til en jevn fordeling av vekstgoder i hele byen, samt ruste opp og styrke mangfoldet av ulike byområder i Oslo – når utviklingen skjer gjennomtenkt og med vektlegging av kvalitet. Bydelen forventer utvikling av Furuset sentrum og Haugerud sentrum prioriteres i tråd med dette.

Periodisering av bolig- og næringspotensial forutsatt tilstrekkelig infrastrukturinvesteringer er vist i Tabell 3.3. Bydelen bemerker at av tabellen fremkommer at Ahus-banen ikke har direkte betydning for arealpotensial. Dette er riktig for Oslo sin del, men i Lørenskog er ny T-bane en av forutsetningene for videre sentrumsutvikling. Bydelen mener dette må hensyntas i vurderingen av baneutbygging i regionen.

Bydelen bemerker at plansamarbeidet om areal- og transportplan for Oslo og Akershus, innebærer behov for gjensidige forpliktelser til felles løsninger, som igjen kan gjøre at aktørene må endre på sine prioriteringer for å kunne følge opp planen.

Det er utarbeidet et strategikart for arealbruken frem mot 2030 og for arealbruken mot 2050. Kartene er ikke juridisk bindende, men illustrerer planlagt byutvikling fremover. Bydelen bemerker at Lindeberg senter ikke er angitt som prioritert stasjonsnært område. Bydelen mener at også området rundt Lindeberg T-banestasjon har arealpotensial og bør tas med.

Bydelen viser for øvrig til drøftingsdokumentet for plansamarbeid om areal- og transportplan for Oslo og Akershus og bydelens uttalelse til dette, jf. miljø- og byutviklingskomiteens vedtak 24.09.2013, sak 20/13. Her ble det påpekt at mangel på offentlig kommunikasjon på Nedre Romerike er en utfordring, og T-bane til Lillestrøm og Ahus vil være svært viktig. En videreutvikling av Lillestrøm som by og en sammenkobling av Ellingsrudbanen og Vestlibanen i Lillestrøm, vil øke attraktiviteten på T-banen og gi nye utbyggingsmuligheter langs T-banetraseene.

MERKNADER TIL AREALDELEN

Bydelen har forventninger til arealdelen som arealpolitisk styringsverktøy, den første juridisk bindende arealdel for hele Oslo innenfor dens administrative grenser.

Nærmere om bestemmelser (kap. 6)

Bydelen støtter i hovedsak foreslåtte planbestemmelser. Det er positivt at hensynet til bokkvalitet, uterommenes kvalitet og barns oppvekstvilkår skal ivaretas i plan- og byggesaksbehandlingen (§ 2.1-4). Dette har stor betydning lokalt. Likeledes at byens fellesarealer, -anlegg og -bygninger bør gis høy arkitektonisk og miljømessig kvalitet og være allment tilgjengelig (retningslinje til § 2).

Bydelen har følgende merknader til enkelte planbestemmelser:

Vedr. § 4.3 Fjernvarme:

Bydelen støtter Plan- og bygningsetatens alternativ til retningslinje, alternativ 2.

Vedr. § 7 Miljøkvalitet, estetikk, natur og landskap

§ 7.1-3b:

Det foreslås en stor avvikssone, område B, i Oslos byggesone der bebyggelse med støyfølsomt bruksformål kan etableres i gul og rød sone (deriblant områder innenfor Småhusplanen, S-4220). Boliger skal ha minimum en fasade som vender mot stille side. Halvparten av oppholdsrom og minimum et soverom skal vende mot stille side. Det skal tilbys bruksmessig egnede private eller felles private uteoppholdsareal med soner med støynivå under anbefalt grense, iht. tabell 1 i T-1442/12.

Bydelen forstår bakgrunnen for bestemmelsen, men bydelen er skeptisk til en slik bestemmelse som bl.a. omfatter hele byggesonen i Groruddalen. Det kan være fare for at det å gjøre det lettere å etablere bebyggelse med støyfølsomt bruksformål i gul og rød sone, kan bli en sovepute, et alternativ for ikke å gjennomføre tiltak som demper støyen, f.eks. avbøtende tiltak som støyskjerming, tiltak som kan redusere biltrafikken, kollektivsatsing mv..

§ 7.1-4 Stille områder:

Temakartet for støy angir stille områder (områder med særlig hensyn til friluftsliv i lite støypåvirkede omgivelser). Det er positivt at ny og vesentlig utvidelse av støyende virksomhet søkes lokalisert og utformet slik at støypåvirkningen i stille områder forblir uendret eller dempes.

Bydelen mener at Marka bør defineres som stille område.

Vedr. § 7.4 Kabler og ledninger

Bestemmelsen fastsetter at nye og større utvidelser av kabel- og ledningsanlegg i byggesonen skal legges i grunnen. Dette er svært positivt. (Se også merknader til § 17.2.)

Vedr. Marka, § 10.1-5 Aktivitetssone, avgrenset med bestemmelsesgrense

Bydelen er positiv til bestemmelsen, men det må forutsettes at også hensynet til friluftsliv og tilgjengelighet ivaretas, og tilretteleggingen må ikke bli en barriere som vanskeliggjør adkomsten til Marka. Større bygg som idrettshaller og støyende/motorisert aktivitet bør ikke tillates i aktivitetssonen.

Vedr. § 12.2 Grønnstruktur

Bydelen presiserer at det er viktig å sikre sammenhengende grønnstruktur. Usikrede grøntområder av særlig verdi for bomiljø, naturmangfold og kulturminnevern bør sikres planmessig vern.

§ 17.2 Hensynssone omforming H-820-1 og H-820-2

Bydelen understreker viktigheten av at alle eksisterende høyspentkabler i byggesonen graves ned. Dette er av stor betydning for Groruddalen og bør følges opp.

Byggesonen (kap. 9)

Bebyggelse og anlegg

Bydelen støtter foreslåtte mål. Det er videre positivt at det arbeides med å få ordnede former for etablering i brakkerigger. Bydelen har etterlyst dette.

Bydelen bemerker at det i Groruddalen finnes en rekke gamle fyllinger med forurensede masser på kommunal og privat grunn. For å få ryddet opp i disse, er det antakelig ikke tilstrekkelig å legge det hele og fulle ansvaret for opprydding på forurenser, som i mange tilfeller er ukjent. Grunneier (Oslo kommune) må selv ta initiativ og sørge for opprydding.

Sosial infrastruktur

Arealdelen skal sikre og videreutvikle areal for nødvendig sosial infrastruktur. Det er vesentlig at hensynet til bokvalitet og barns oppvekstvilkår ivaretas i plan- og byggesaksbehandlingen. Planforslaget har dette som målsetting.

Bydelen er enig i at skolene ivaretar viktige fellesskapsinteresser og bør utenom skoletiden også tjene som møteplasser for nærmiljøet. Det understrekes at skoleanleggene må gis en bevisst arkitektonisk utforming som kan være identitetsbyggende for nærmiljøet.

Bydelen støtter forslaget om å formulere lokaliseringsprinsipper for å sikre at nye sykehjem får en lokalisering som gir høy bokvalitet, akseptabel kollektivtilgjengelighet og servicetilbud som dessuten sikrer gode løsninger for varelevering. Bydelen mener dette er viktige kriterier for lokalisering av sykehjem.

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

Samordnet areal- og transportplanlegging gjennom banebasert utvikling og økte muligheter for gange/sykling (9.3.1)

Utbyggingsmønsteret innenfor byggesonen må baseres på prinsipper for samordnet areal- og transportplanlegging, og det må tilrettelegges for videreutvikling av et effektivt og miljøvennlig transportsystem (jf. mål).

Veksten i Oslo og arealstrategien med utvidelse av den tette byen nordøstover fører til at vegtrafikksystemet spesielt i de nordøstre delene av byen bør vurderes nøyer. Økt antall

bilreiser gir ytterligere fremkommelighetsproblemer og økte belastningene i Groruddalen i form av luftforurensing, støy, klimagassutslipp og forsterket barriereproblematikk. Nye bolig- og arbeidsplassområder må derfor betjenes kollektivt dersom veksten i trafikken skal tas med kollektive transportformer. Bydelen understreker dette, og bydelen viser samtidig til at det er nødvendig at byområder i Akershus kobles sammen med Oslo, for å øke mulighetene for å reise kollektivt fra Akershus, til og gjennom Oslo.

Vegvesenet utreder diagonaler i Groruddalen, atkomst til Alnabruterminalen og Manglerudprosjektet. Bydelen er enig i at rolle, funksjon og utforming av de tre hovedatkomstene gjennom Groruddalen er et viktig tema og bydelen støtter at det iverksettes et arbeid med å utarbeide rammer/retningslinjer for en klassifisering av hovedvei/gatesystemet i Oslo nordøst og Hovinbyen, tilpasset byens utvikling og mål.

Gange og sykling (9.3.2)

Bydelen bemerker at arbeidet med etablering av gang- og sykkelveier må intensiveres. Hovedsykkelnettet må ferdigstilles og det er behov for et mer finmasket system lokalt som knyttes til hovedsykkelnettet.

Gods og godsterminal (9.3.5)

Bydelen merker seg at Alnabruterminalen og Oslo Havns potensial for å håndtere den forventede godsveksten, har sin begrensning, og det må derfor etableres andre godsknutepunkter i Osloregionen som kan supplere dette «navet». Bydelen støtter etableringen av en desentralisert konsentrasjon i nye godsknutepunkter i form av et «nav-satellitt»-konsept. På lang sikt bør det finnes en alternativ lokalisering for terminalen i regionen.

Planforslaget påpeker at det er uvisst om de tekniske og økonomiske forutsetningene for godsvekst over Alnabru kan innfris med de utfordringene som hovedstadsområdet står ovenfor. Videre anføres at Alnabru terminalområde i dag binder opp et stort areal i Groruddalen som bidrar til å skille mellom nord og sør og at videre arealkrevende utvidelser av terminaler og infrastruktur blir vanskelig å gjennomføre. Det pekes her på utfordringene knyttet til forurensning, støy, trafiksikkerhet og til ønsket byutvikling. Konsentrasjonen av svevestøv over grenseverdiene er høyest i Oslo ved Alnabru. Dette er en viktig presisering og i tråd med synspunkter bydelen har fremmet i andre sammenhenger.

Det er derfor positivt og nødvendig at Oslo kommune og Akershus fylkeskommune vurderer behovet for arealer til gods- og logistikkvirksomhet gjennom det pågående plansamarbeid for areal og transport.

Jernbaneverket arbeider med en konseptvalgutredning for ny godsforbindelse til Alnabru (Bryndiagonalen). Bydelen har tidligere påpekt at utløpet av tunnelen på Bryn kan komme i konflikt med byutvikling i området (Breivoll). Planlagt byutvikling må hensyntas.

Marka (kap. 10)

Aktivitetssonen

Marka og det biologiske mangfold skal bevares. I tillegg skal det legges til rette for et aktivt friluftsliv og idrett, med mulighet for noe tyngre tilrettelegging i Markas randsoner.

Det er positivt om tilrettelegging i randsonen kan bidra til redusert slitasje og belastning på naturen i områdene nærmest byggesonen som er mest utsatt. Det vil også kunne bidra til økt friluftsliv for ulike brukergrupper. Bydelen støtter en slik tilrettelegging, med visse forbehold, jf. ovennevnte merknader til bestemmelser vedr. aktivitetssonen.

Bydelen understreker at det er avgjørende at avgrensning av aktivitetssonen er basert på en analyse av ulike egenskaper ved Marka, der hensikten har vært å definere områder som tåler en viss tilrettelegging uten å gå på bekostning av viktige naturområder eller områder for friluftsliv der naturopplevelsen er det vesentligste.

Det er viktig at hoveddelen av Marka har uberørt natur som tilgodeser det enkle friluftslivet og naturopplevelser.

Markagrensen

Forslag til justeringer og endringer av markagrensen vises på plankartet som ikke-juridisk objekt. Endringene må behandles som forskrift til markaloven.

I Bydel Alna foreslås én grenseendring. Endringen gjelder Hellerudgrenda 95 A og B på Hellerudtoppen. Bydelen har ingen innvendinger mot denne grensejusteringen.

Bruk og vern av sjø og vassdrag, med strandsoner (kap. 11)

Bydel Alna har ingen sjøområder, og problemstillinger knyttet til sjø er ikke så aktuelt for bydelen å kommentere. Det påpekes likevel at det er viktig at strandsonen og sjøen ivaretas som friområde og er tilgjengelig for alle. Realisering av nye friområder og etablering av kyststi er derfor vesentlig.

Sikring av kvalitet i byutviklingen (kap. 13)

Rekkefølgekrav (13.1)

Planforslaget understreker at for å oppnå kvalitet i byutviklingen, må viktige byfunksjoner og infrastruktur sikres gjennomført og i hensiktsmessig rekkefølge. Rekkefølgebestemmelser er et viktig verktøy for at kommunen skal kunne inngå utbyggingsavtaler. Bydelen er enig i dette, og det er ønskelig at rekkefølgebestemmelser brukes i enda større grad enn i dag.

Bydelen finner det tilfredsstillende at det er gitt bestemmelse som sikrer at det i plan stilles nødvendige rekkefølgekrav for teknisk infrastruktur, blågrønn struktur, offentlige rom (gater og plasser), energiforsyning, omlegging/kabling av høyspentlinjer, uteoppholdsareal, samt leke- og idrettsområder.

Estetikk og byforming (13.2)

Med økt utbyggingspress og høye utbyggingskostnader, kan arkitektonisk og miljømessig kvalitet ofte bli nedprioritert. Bydelen har påpekt tilsvarende i høringsvar til utbyggingsplaner. Bydelen er derfor enig i at det er avgjørende å sikre at veksten skal ivareta og videreutvikle byens urbane, naturgitte og historiske kvaliteter, og samtidig fremme god arkitektur. Tiltakene (bestemmelser) som er nedfelt i planen støttes.

Kvalitetsnormer og funksjonskrav (13.3)

Kommuneplanen poengterer at det er viktig å fastsette kvalitetsnormer for byutviklingen fordi økende befolkningspress gir høyere tetthet og press på utearealer og andre grøntområder. Dette er også bydelens erfaring. Bydelen bemerker at med krav om høy tetthet, kan det være vanskelig å etablere gode utearealer og tilstrekkelig grønnstruktur. Tettheten bør da vurderes redusert. Tiltakene (bestemmelser) som er nedfelt i planen støttes.

Luftforurensning (13.4)

Bydel Alna har tidvis høye lokale konsentrasjoner av svevestøv og nitrogenoksyd, særlig langs E6 forekommer det overskridelser av luftkvalitetskrav. Konsekvensutredningen peker på at piggdekkrestriksjoner, elbil-satsing, teknologiforbedringer på kjøretøy m.m. har en viss effekt, men i det store bildet har disse tiltakene begrenset effekt. Bare en stor nedgang i

veitrafikken ville ha vesentlig effekt, men med forventet byvekst i Oslo er det mer sannsynlig med en viss økning av støy og luftforurensing enn reduksjon. Dette er foruroligende.

Støy (13.5)

Bydeler i indre by er mest utsatt i forhold til antall personer som er støyplaget. Støysonekart viser imidlertid størst utbredelse av støysoner i andre deler av byen – langs Ring 3, E18 i vest, E6 i sør, og langs hovedveiene i Groruddalen. Tiltak for å redusere støyen i disse områdene er påkrevet.

Kommuneplanen foreslår imidlertid en stor avvikssone i Oslos byggesone (avvik fra retningslinjene for fasadestøy og utearealer og tillatte avvik) for å kunne håndtere forventet sterk byvekst i Oslo. Bydelen er skeptisk til fastsettelsen av en slik avvikssone, jf. merknader til planbestemmelse § 7.1-3b.

Det er positivt at stille områder er vist på temakart støy og ligger fast i planperioden.

Bydelen vil for øvrig vise til avbøtende tiltak som konsekvensutredningen peker på (se KU kap. 16.2.3 Støy og luftforurensning), og som bydelen mener er viktig å følge opp, herunder:

- Flere steder bør det vurderes om det er mulig å etablere korte miljølokk på hovedveiene for å forbedre lokale miljøforhold, for eksempel på E6 ved Furuset. (Bydelen har alternativt foreslått tunnel.)
- Etablering av et definert veinett for tungtransport.
- Ulike tiltak for miljøskjerming av trafikkerte veier bør mange steder vurderes, for eksempel ombygginger fra vei- og til gateutforming for å øke miljøkapasiteten. Trebeplantning, ulike fartsreduserende tiltak og kryssombygginger vil være viktige elementer i en slik strategi.
- Utbygging av Manglerudtunnel.

Forslag fremsatt i møtet:

Grete Horntvedt (H) fremmet følgende forslag:

Miljø- og byutviklingskomiteen er i hovedsak enig i bydelsdirektørens forslag til vedtak. Miljø- og byutviklingskomiteen ønsker å presisere at infrastrukturtiltakene (kollektivutbyggingen) må komme i forkant av byutviklingen og tidligere enn det som kommuneplanen legger opp til.

Votering:

Forslaget fra Grete Horntvedt ble enstemmig tiltrådt.

Etter dette er miljø- og byutviklingskomiteens vedtak følgende:

Vedtak:

Miljø- og byutviklingskomiteen er i hovedsak enig i bydelsdirektørens forslag til vedtak. Miljø- og byutviklingskomiteen ønsker å presisere at infrastrukturtiltakene (kollektivutbyggingen) må komme i forkant av byutviklingen og tidligere enn det som kommuneplanen legger opp til.

Sak 14 /14 Ønske om presisering av navnevedtak for Kaiekroken

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Saken fremmes uten innstilling til vedtak.

Habilitetsspørsmål:

Vidar Noreng (A) er nestleder i vellet som har fremmet forslaget om navnendring. Vidar Noreng ba komiteen vurdere hans habilitet i saken.

Miljø- og byutviklingskomiteen erklærte enstemmig at Vidar Noreng er inhabil i saken. Vidar Noreng forlot deretter møtet og deltok ikke i komiteens behandling av saken.

Forslag fremsatt i møtet:

Grete Horntvedt (H) fremmet følgende forslag til vedtak.

Saken utsettes. Miljø- og byutviklingskomiteen ber bydelsadministrasjonen ta initiativ til et møte med Plan- og bygningsetaten, Furuset Vel, Arelia borettslag og Groruddalen Historielag for å avklare gateløp/veinavn og få til en minnelig løsning.

Votering:

Forslaget fra Grete Horntvedt ble enstemmig tiltrådt.

Etter dette er miljø- og byutviklingskomiteens vedtak følgende:

Vedtak:

Saken utsettes. Miljø- og byutviklingskomiteen ber bydelsadministrasjonen ta initiativ til et møte med Plan- og bygningsetaten, Furuset Vel, Arelia borettslag og Groruddalen Historielag for å avklare gateløp/veinavn og få til en minnelig løsning.

Sak 15 /14 Veiledende plan for offentlig rom på Bryn - høring

Bydelsdirektørens forslag til vedtak:

Etter fullmakt fra bydelsutvalget avgir miljø- og byutviklingskomiteen slik uttalelse:

Bydel Alna viser til mottatt forslag til veiledende plan for offentlige rom (VPOR) på Bryn.

Foreliggende forslag til VPOR Bryn legger til rette for en helhetlig utbygging av offentlige rom og infrastrukturtiltak, som er en forutsetning for at bo- og bykvaliteter sikres, slik at Bryn skal bli et attraktivt og mangfoldig byområde.

Bydelen slutter seg således til foreliggende forslag til VPOR Bryn og forslag til forutsigbarhetsvedtak med følgende kommentarer og presiseringer:

1. Differensiering av kvalitetsstandarder

Bydelen er enig i differensieringen av kvalitetsstandarder og understreker at det generelt bør være et høyt kvalitetsnivå på tiltak knyttet til materialbruk i de offentlige rommene på Bryn.

2. Østensjøveien

Bydelen er enig i at Østensjøveien opprettholdes som hovedgate gjennom Brynområdet og transformeres til gate med strammere gatesnitt, men med større kapasitet enn i dag. Etablering av kollektivfelt og egne sykkelfelt er viktig, i tillegg til to kjørefelt.

3. Forutsetninger for boligutvikling

Bryn skal utvikles til et flerfunksjonelt byområde med betydelig innslag av boliger. Bydelen påpeker at det fortsatt er store utfordringer knyttet til støy, luftforurensning og barrierer, og det er en forutsetning at boligene får de nødvendige kvalitetene, og at alle offentlige krav til boliger er oppfylt. Bydelen viser til at alternativet lang Manglerudtunnel vil i så måte gi betydelige gevinster langs Ring 3 og utløse et større potensial for byutvikling i hele området.

Bydelen understreker at tilgang til grøntområder, parker og arenaer for lek og aktivitet, må sikres. Det forutsettes også at nødvendig sosial infrastruktur bygges ut med tilfredsstillende utearealer.

Bydelen finner det tilfredsstillende at VPOR har dette som et viktig tema og foreslår en utluftingskorridor (Brynsalmenningen) som har flere funksjoner. Utluftingskorridoren skal drenerer forurenset luft bort fra området slik at man kan ha gode bokvaliteter. Den er også en viktig intern forbindelse og skal fungere som et aktivt byrom tilrettelagt for forskjellige aktiviteter.

4. Gang- og sykkelnett, tilgjengelighet til transportmidler

Bydelen setter krav til trygge gang- og sykkelforbindelser til ulike målpunkter i og omkringliggende områder. Bydelen er fornøyd med at det etableres gode gangforbindelser mellom de ulike transportmidlene og at det legges opp til en finmasket intern gatestruktur tilpasset gåendes behov. Universell utforming forutsettes. Det er videre positivt at det legges opp til utbedring av eksisterende sykkelforbindelser og realisering av planlagte forbindelser.

5. Blågrønn struktur og kulturminner

Området inkluderer deler som omfattes av Alna Miljøpark. Bydelen forutsetter at kommuneplanens føringer og retningslinjer følges opp i planarbeidet for Bryn. Bydelen forutsetter også at bevaringsverdige kulturminner ivaretas i byutviklingen som en viktig del av områdets identitet.

6. Levende og trygg by

Bydelen påpeker at i VPOR er trygghet kun nevnt i forbindelse med trafiksikkerhet. Dette er en svakhet i planforslaget. Bydelen understreker at trygg utforming av fysiske omgivelser er et vesentlig element i utviklingen av området, som må prioriteres. Kriminalitetsforebyggende hensyn er en lovpålagt plikt i planleggingsprosesser og kriminalitetsforebyggende tiltak må være en del av prinsippplanen. Trygge omgivelser handler også om å skape oversiktlige og inkluderende bo- og bymiljøer. Aktivitet, folks tilstedeværelse er viktig. Funksjonsblanding er et formålstjenlig grep for å skape en levende og trygg bydel. Andre konkrete tiltak er å sikre åpenhet i de offentlige og private rom; plasser skal være åpne og oversiktlige, områdene skal ha god belysning, tett vegetasjon bør unngås, mv.. Bydelen viser bl.a. til veilederen Tryggere nærmiljøer – En håndbok om kriminalitetsforebygging og fysiske omgivelser, Det kriminalitetsforebyggende råd (KRÅD) 2012.

Bydelen peker på betydningen av aktive fasader for å sikre aktivitet og liv i de viktigste offentlige rommene. Det er derfor positivt at VPOR etablerer en stor grad av interaksjon mellom plass/fortau og bygningen gjennom krav til funksjoner som butikker og serveringssteder i første etasje og utformingen av fasaden. Bydelen forutsetter at dersom deler av fasaderekken midlertidig åpnes for andre funksjoner, skal utforming av førsteetasjene med aktive fasader, ikke vanskeliggjør etablering av slike publikumsrettede virksomheter i fremtiden.

7. Utnyttelsesgrad og byrom

Det er positivt at VPOR legger til rette for forskjellige byrom for forskjellige behov. Bydelen understreker at det er vesentlig at byrommene er sikret lys/sol og mulighet for etablering av sammenhengende grønnstruktur.

Bydelen er enig med Plan- og bygningsetaten at bruttoprinsippet bør legges til grunn ved saksbehandling. Bydelen er videre enig i at eiendommene som ligger inntil Østensjøveiens sørside ved Brynseng stasjon, bør kunne få en høyere utnyttelse enn angitt i Rammeplanen og bygges opp til 9 etasjer, og at eiendommene som ligger nærmest Brynseng stasjon ikke bør få høyere utnyttelse, da det vil få uheldige konsekvenser for solforhold for foreslått torg (Nytorget).

8. Det må tilrettelegges for idrett, lek og aktivitet

Idrettsanlegg og andre arenaer for lek og aktivitet er viktig for oppvekstmiljø, folks helse og velvære. Det må sikres tilstrekkelig med areal og anlegg for å dekke områdets eget behov.

Gode forbindelser til anleggene på Valle, vil kunne dekke mye av behovet for (de større) idrettsanlegg. Mindre anlegg (nærmiljøanlegg) bør etableres innenfor planområdet, og det må avsettes arealer for lek og aktiviteter for barnehager og skole. Skolen antas å ha behov for en flerbrukshall i tilknytning til skolen. Dette er lite omtalt i planen, og er kun vurdert i forhold til etablering av en større barnehage inntil Brynsalmenningen.

Sambruk av utearealer og anlegg er formålstjenlig. Bydelen forutsetter at parker og plasser skal være offentlig tilgjengelig. I tillegg må det etableres gode uteområder for beboere i de enkelte boligprosjektene. Felles oppholdsarealer på tak bør kunne regnes som en del av utearealet.

9. Tiltaksplan

Bydelen mener at tiltaksplanen-/listen, med 71 tiltak som skal gjennomføres, på en god måte følger opp intensjonen med VPOR og er nødvendig for å oppnå tilstrekkelig bo- og bykvalitet på Bryn. Det er viktig at det i gjennomføring ikke reduseres på kravene av økonomiske hensyn.

10. Forutsigbarhetsvedtak

Eiendoms- og byfornyelsesetaten har laget et forslag til forutsigbarhetsvedtak for Bryn. Bydelen slutter seg til forslaget.

Forslag fremsatt i møtet:

Christer Gulbrandsen (SV) fremmet følgende forslag til endret første setning under punkt 4:

Bydelen setter krav til trygge og innbydende gang- og sykkelforbindelser til ulike målpunkter i området og i omkringliggende områder utenfor planområdet.

Votering:

Bydelsdirektørens forslag til vedtak med endringsforslaget fra Christer Gulbrandsen ble enstemmig tiltrådt.

Etter dette er miljø- og byutviklingskomiteens vedtak følgende:

Vedtak:

Etter fullmakt fra bydelsutvalget avgir miljø- og byutviklingskomiteen slik uttalelse:

Bydel Alna viser til mottatt forslag til veiledende plan for offentlige rom (VPOR) på Bryn.

Foreliggende forslag til VPOR Bryn legger til rette for en helhetlig utbygging av offentlige rom og infrastrukturtiltak, som er en forutsetning for at bo- og bykvaliteter sikres, slik at Bryn skal bli et attraktivt og mangfoldig byområde.

Bydelen slutter seg således til foreliggende forslag til VPOR Bryn og forslag til forutsigbarhetsvedtak med følgende kommentarer og presiseringer:

1. Differensiering av kvalitetsstandarder

Bydelen er enig i differensieringen av kvalitetsstandarder og understreker at det generelt bør være et høyt kvalitetsnivå på tiltak knyttet til materialbruk i de offentlige rommene på Bryn.

2. Østensjøveien

Bydelen er enig i at Østensjøveien opprettholdes som hovedgate gjennom Brynområdet og transformeres til gate med strammere gatesnitt, men med større kapasitet enn i dag. Etablering av kollektivfelt og egne sykkelfelt er viktig, i tillegg til to kjørefelt.

3. Forutsetninger for boligutvikling

Bryn skal utvikles til et flerfunksjonelt byområde med betydelig innslag av boliger. Bydelen påpeker at det fortsatt er store utfordringer knyttet til støy, luftforurensning og barrierer, og det er en forutsetning at boligene får de nødvendige kvaliteter, og at alle offentlige krav til boliger er oppfylt. Bydelen viser til at alternativet lang Manglerudtunnel vil i så måte gi betydelige gevinster langs Ring 3 og utløse et større potensial for byutvikling i hele området.

Bydelen understreker at tilgang til grøntområder, parker og arenaer for lek og aktivitet, må sikres. Det forutsettes også at nødvendig sosial infrastruktur bygges ut med tilfredsstillende utearealer.

Bydelen finner det tilfredsstillende at VPOR har dette som et viktig tema og foreslår en utluftingskorridor (Brynsalmenningen) som har flere funksjoner. Utluftingskorridoren skal drenerer forurenset luft bort fra området slik at man kan ha gode bokvaliteter. Den er også en viktig intern forbindelse og skal fungere som et aktivt byrom tilrettelagt for forskjellige aktiviteter.

4. Gang- og sykkelnett, tilgjengelighet til transportmidler

Bydelen setter krav til trygge og innbydende gang- og sykkelforbindelser til ulike målpunkter i området og i omkringliggende områder utenfor planområdet. Bydelen er fornøyd med at det etableres gode gangforbindelser mellom de ulike transportmidlene og at det legges opp til en finmasket intern gatestruktur tilpasset gåendes behov. Universell utforming forutsettes. Det er videre positivt at det legges opp til utbedring av eksisterende sykkelforbindelser og realisering av planlagte forbindelser.

5. Blågrønn struktur og kulturminner

Området inkluderer deler som omfattes av Alna Miljøpark. Bydelen forutsetter at kommuneplanens føringer og retningslinjer følges opp i planarbeidet for Bryn. Bydelen forutsetter også at bevaringsverdige kulturminner ivaretas i byutviklingen som en viktig del av områdets identitet.

6. Levende og trygg by

Bydelen påpeker at i VPOR er trygghet kun nevnt i forbindelse med trafikkikkerhet. Dette er en svakhet i planforslaget. Bydelen understreker at trygg utforming av fysiske omgivelser er

et vesentlig element i utviklingen av området, som må prioriteres. Kriminalitetsforebyggende hensyn er en lovpålagt plikt i planleggingsprosesser og kriminalitetsforebyggende tiltak må være en del av prinsipplanen. Trygge omgivelser handler også om å skape oversiktlige og inkluderende bo- og bymiljøer. Aktivitet, folks tilstedeværelse er viktig. Funksjonsblanding er et formålstjenlig grep for å skape en levende og trygg bydel. Andre konkrete tiltak er å sikre åpenhet i de offentlige og private rom; plasser skal være åpne og oversiktlige, områdene skal ha god belysning, tett vegetasjon bør unngås, mv.. Bydelen viser bl.a. til veilederen Tryggere nærmiljøer – En håndbok om kriminalitetsforebygging og fysiske omgivelse, Det kriminalitetsforebyggende råd (KRÅD) 2012.

Bydelen peker på betydningen av aktive fasader for å sikre aktivitet og liv i de viktigste offentlige rommene. Det er derfor positivt at VPOR etablerer en stor grad av interaksjon mellom plass/fortau og bygningen gjennom krav til funksjoner som butikker og serveringssteder i første etasje og utformingen av fasaden. Bydelen forutsetter at dersom deler av fasaderekken midlertidig åpnes for andre funksjoner, skal utforming av førsteetasjene med aktive fasader, ikke vanskeliggjør etablering av slike publikumsrettede virksomheter i fremtiden.

7. Utnyttelsesgrad og byrom

Det er positivt at VPOR legger til rette for forskjellige byrom for forskjellige behov. Bydelen understreker at det er vesentlig at byrommene er sikret lys/sol og mulighet for etablering av sammenhengende grønnstruktur.

Bydelen er enig med Plan- og bygningsetaten at bruttoprinsippet bør legges til grunn ved saksbehandling. Bydelen er videre enig i at eiendommene som ligger inntil Østensjøveiens sørside ved Brynseng stasjon, bør kunne få en høyere utnyttelse enn angitt i Rammeplanen og bygges opp til 9 etasjer, og at eiendommene som ligger nærmest Brynseng stasjon ikke bør få høyere utnyttelse, da det vil få uheldige konsekvenser for solforhold for foreslått torg (Nytorget).

8. Det må tilrettelegges for idrett, lek og aktivitet

Idrettsanlegg og andre arenaer for lek og aktivitet er viktig for oppvekstmiljø, folks helse og velvære. Det må sikres tilstrekkelig med areal og anlegg for å dekke områdets eget behov.

Gode forbindelser til anleggene på Valle, vil kunne dekke mye av behovet for (de større) idrettsanlegg. Mindre anlegg (nærmiljøanlegg) bør etableres innenfor planområdet, og det må avsettes arealer for lek og aktiviteter for barnehager og skole. Skolen antas å ha behov for en flerbrukshall i tilknytning til skolen. Dette er lite omtalt i planen, og er kun vurdert i forhold til etablering av en større barnehage inntil Brynsalmenningen.

Sambruk av utearealer og anlegg er formålstjenlig. Bydelen forutsetter at parker og plasser skal være offentlig tilgjengelig. I tillegg må det etableres gode uteområder for beboere i de enkelte boligprosjektene. Felles oppholdsarealer på tak bør kunne regnes som en del av utearealet.

9. Tiltaksplan

Bydelen mener at tiltaksplanen-/listen, med 71 tiltak som skal gjennomføres, på en god måte følger opp intensjonen med VPOR og er nødvendig for å oppnå tilstrekkelig bo- og bykvalitet på Bryn. Det er viktig at det i gjennomføring ikke reduseres på kravene av økonomiske hensyn.

10. Forutsigbarhetsvedtak

Eiendoms- og byfornyelsesetaten har laget et forslag til forutsigbarhetsvedtak for Bryn. Bydelen slutter seg til forslaget.

Sak 16 /14 Delegert fullmakt

Forslag fremsatt i møtet:

Bydelsadministrasjonen fremmet følgende forslag til vedtak:

Miljø- og byutviklingskomiteen gir komiteens leder og nestleder fullmakt til å godkjenne bydelens uttalelser i saker som primært skal fremlegges for komiteen, før oversendelse til aktuell instans, slik at høringsfrister kan overholdes.

Fullmakten gjelder frem til neste møte i Miljø- og byutviklingskomiteen.

Votering:

Forslaget ble enstemmig tiltrådt.

Etter dette er miljø- og byutviklingskomiteens vedtak følgende:

Vedtak:

Miljø- og byutviklingskomiteen gir komiteens leder og nestleder fullmakt til å godkjenne bydelens uttalelser i saker som primært skal fremlegges for komiteen, før oversendelse til aktuell instans, slik at høringsfrister kan overholdes.

Fullmakten gjelder frem til neste møte i Miljø- og byutviklingskomiteen.

Referatsaker

Periode: 25. mars 2014 - 20. mai 2014

Sak nr.	Arkivsak	Tittel
33/14	201400483-1	Strømsveien 336 og 319 - regulering - underretning om små reguleringsendringer Dokument innkommet: Brev av 24.03.2014 fra Plan- og bygningsetaten. <i>Tatt til orientering.</i>
34/14	201400559-1	Offentlig ettersyn av planprogram og oppstart av planarbeid. Lørenskog Vinterpark - Uttalelse Dokument innkommet: Kopi av brev av 03.04.2014 fra Groruddalen Miljøforum til Vindveggen Arkitekter AS. <i>Tatt til orientering.</i>
35/14	201400581-1	Forslag om nye fartssonetiltak i bydel Alna. Byrådets sak nr. 5/2014 Dokument innkommet: Byrådets sak nr. 5/2014. <i>Tatt til orientering.</i>
36/14	201400599-1	Referat fra Groruddalsporten storvel 26/02 – 2014 Dokument innkommet: Referat fra Groruddalsporten storvel 26/02 – 2014 mottatt 10.04.2014. <i>Tatt til orientering.</i>
37/14	201301209-4	Nytt sykehjem i Henrik Sørensens vei, Ellingsrudåsen - detaljregulering. Uttalelse fra Groruddalen miljøforum Dokument innkommet: Kopi av brev av 18.04.2014 fra Groruddalen Miljøforum til byutviklingskomiteen. <i>Tatt til orientering.</i>
38/14	201301212-5	Vedtak om navneendring - fra Kaiekroken til Gamle Strømsvei, Bydel Alna Dokument innkommet: Kopi av brev av 22.04.2014 fra Byrådsavdeling for kultur og næring til Bymiljøetaten og Plan- og bygningsetaten. <i>Tatt til orientering.</i>

- 39/14 201400315-2 Postens og Brings logistikkcenter ved Alfasetveien. Søknad om tillatelse til tiltak - rammetillatelse. Høringsuttalelse
Dokument innkommet:
Kopi av brev av 19.04.2014 fra Groruddalen Miljøforum til Plan- og bygningsetaten.
Tatt til orientering.
- 40/14 201400400-4 Alfasetveien - Oppfølging av kjøle- og fryselager - Bring Frigo - Felt B1
Dokument innkommet:
Kopi av brev av 16.04.2014 fra Alnaelvas Venner til Plan- og bygningsetaten.
Tatt til orientering.
- 41/14 201400512-3 Svar på anmodning om tillatelse til rydding og opparbeidelse av Haugerudparken.
Dokument innkommet:
Brev av 07.05.2014 fra Advokatfirmaet Haavind AS.
Tatt til orientering.

Bydel Alna, 20.05.2014

Grete Horntvedt
nestleder

Antti-Jussi Andresen
sekretær